

FINLAND.

*Suoma-
laisuuden
herätys*

TOIM.

TEKLA

HULTIN.

NTAMO

50
Pennia,

Value
8 Cents.

Suomalaisuuden herätys

Suomalaisuuden herätys

*Lausuntoja suomalaisuuden asiassa
ennen Saima-lehden ilmestymistä*

TOIM.

TEKLA HULTIN

NTAMO

Helsinki 2020

Näköispainos ensipainoksesta:
Otava, Helsinki 1892.

ISBN 978-952-215-792-8

ULKOASU
Göran de Kopior

KANNEN KUVA
W. Duke & Sons -tupakkayhtiön mainoskuva 1889,
The Metropolitan Museum of Art, New York

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand GmbH,
Norderstedt, Saksa

NTAMO
2020
Helsinki
www.netn.fi

NO 175
SUOMALAISUUDEN

HERÄTYS.

HELSINGISSÄ,
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA,
1892.

Kustannuksellamme on ilmestynyt:

JOHAN VILHELM SNELLMANS

Samlade Arbeten

II. 1. VITTRA SKRIFTER.

Hinta 7; —

Teos julaistaan kuuden vuoden kuluessa 12:ssa osassa, ja siihen kootaan kaikki suuren kansalaisen kirjoitukset eri aineissa. Viimeinen osa (käsittäen noin 30 painoarkkia) tulee sisältämään J. V. Snellmanin elämäkerran, jota kirjoittaa prof. Th. Rein. Tilauksinta lasketaan 20 pennin mukaan painoarkilta. Tilaus velvoittaa ostamaan koko teoksen. Irtonaisia nidoksia ei myydä.

Sukukirja

Suomen aatelittomia sukuja.

Toimittanut Suomen Muinaismuistoyhdistys.

Ensimmäinen vihko. Hinta 2: — tilaajille, 3: — ostajille.

Teos tulee sisältämään noin 150 täydellistä sukuluetteloa tunnetuimmista aatelittomista suvuistamme ja arviolta käsittämään noin

12 viiden arkin kokoista vihkoa,

joista viimeisen toivotaan valmistuvan ennen v:n 1894 loppua.

ISIEN ÄÄNI.

Kokoelma meidän kuuluisimpien miestemme lausuntoja isänmaasta ja sen tulevaisuudesta. Siinä löytyy lauselmia Ahlqvist'ilta, Arvidson'ilta, Caloniukselta, Castrén'ilta, Cygnæukselta, Julius Krohn'ilta, Lönnrot'ilta, Runeberg'ilta, Snellman'ilta y. m.

Hinta 2: 25 kans.; 1: 50 nid.; 1: — kansanpainos.

Kustannusosakeyhtiö OTAVA.

Hinta 2: —

SUOMALAISUUDEN HERÄTYS.

LAUSUNTOJA SUOMALAISUUDEN ASIASSA ENNEN
SAIMA-LEHDEN ILMESTYMISTÄ.

TOIMITTANUT

TEKLA HULTIN.

HELSINGISSÄ 1892.
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA.

HELSINGISSÄ,
SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURAN KIRJAPAINOSSA,
1892.

Lukijalle.

Kun säälimätön kuolema tuonoin tempasi pois kansalaisemme professori JULIUS KROHNIN kesken hänen tuottavaisinta työpäiväänsä, kuului ympäri maamme haikea valitus: taas on kotimaista tiedettämme, suomalaista kirjallisuuttamme kohdannut korvaamaton kato. Ja syystä valitettiin: hervonnut oli kirjailijan uuttera käsi, sammunut tutkijan tarkka silmä, vaimennut runoilijan tenhoisa ääni. Mutta Julius Krohnin elämäntyö ei ollut semmoinen, jonka sattumus synnyttää, toinen hävittää. Vainajan jälkeen jääneistä runsaista ainekokoelmista olen saanut käytettäväkseni ne poiminnot sanomalehti-kirjallisuudesta, jotka koskevat suomalaisen kirjallisuuden ja yleensä suomalaisuuden historiaa vuosisatamme alkupuoliskolla.

Näihin muistiinpanoihin perustuen, tehtäväni on ollut valikoitsijan, suomentajan, järjestäjän. Käyttäen tilaisuutta omistaakseni kirjani jalon vainajan muistolle, pyydän samalla saada työni edistäjälle t.ri Kaarle Krohnille lausua vilpittömän kiitokseni ystävällisestä avusta.

On arveltu näiden poimintojen julkaisua suotavaksi jo siitäkin syystä, että ne lähteet, etupäässä vanhat sanomalehdet, joita on käytetty, eivät yleensä ole kaikkien saatavissa, säilyneinä kuin enimmäkseen ovat vain kirjastojen kätkössä. Valikoimisessa on kaksi menettelytapaa ollut tarjona: joko oli koottava kaikki, mitä sanomalehdistössä konsaan oli lausuttu suomalaisuuden asiassa taikka oli näistä lausunnoista otettava ainoastaan tärkeimmät, ytimekkäimmät kohdat. Vaikka edellisellä menettelyllä tarkkuutensa takia kyllä olisi voinut olla historiallinen vichätyksensä, on pitkäveteisyyden ja ikävystyttävien toistelujen välttämiseksi kuitenkin katsottu paremmaksi noudattaa jälkimäistä tapaa. Niin hellävaraisesti kuin tätä karsimistyötä on koetettukin toimittaa, on se siis kumminkin ollut jossakin määrin mielivaltaista.

Kirjan sisällitys on nimilehdellä ilmaistuna. Muistutetaan ehkä, että moniaat kokoelmaan otetut lausunnot vähäpätöisyytensä vuoksi kernaasti olisivat voineet jäädä siihen ottamatta. Siihen tahdon ainoastaan huomauttaa, että tällä vähäpätöisyydellä on silläkin todistusvoimansa — senaikuisesta sanomalehdistöstä ei pontevampia kirjoituksia ole ollut saatavissa. Mnemosynen lakattua v. 1823 „velttouden ja uneliaisuuden henki“ pariksi vuosikymmeneksi pääsi maassamme vallalle; Gotthundin kaikessa luonnonomaisessa kärkeudessaan kuitenkin liikuttava herätyshuuto oli ainoa, mikä katkaisi äänettömyyden: — huomattavaa muuten on, että nimenomaan suomalaisista, etupäässä kansaa varten

**Tämä
kirja
sisältää
43
keskeistä
kirjoitusta
Suomesta ja
suomalaisuudesta 1793–1843.
Asialla ovat asiantuntijat,
filosofit ja muut menneet
hengenmiehet,
mutta kokoajana
toimineen naisen
sanoin heidän
tekstinsä tulevat
”alati puhumaan
sydämelle sydämen kieltä”.
Millaiselta se kuulostaa nyt,
tämä kansallisuusaate,
tämä kansallishenki,
tämä nationalismi, kun eletään
2020-lukua?**

**”Tehtäväni
on ollut
valikoitsijan,
suomentajan,
järjestäjän.”
Näin kuvailee
työtään
tämän
1892
tehdyn
kirjan
toimittaja
Tekla Hultin.
Hän oli tuolloin vasta
28 vuotta
vanha
mutta
pian jo
ensimmäinen
nainen,
joka
väitteli
Suomessa
filosofian
tohtoriksi.**

NTAMO

9 789522 157928